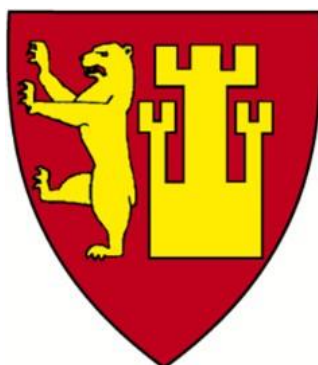

Økonomireglement

Fredrikstad kommune

Vedtatt bystyret 11. september 2025

Innhold

1. Formål, virkeområde og endring	2
2. Delegering.....	3
3. Økonomiarbeidets årshjul.....	3
3.1 Planprosesser	3
3.2 Rapporteringsprosesser	4
4. Reglement for økonomiplan/budsjett og årsregnskap	4
4.1 Innledning og bakgrunn	4
4.2 Økonomiplan og budsjett	4
4.3 Endringer i vedtatt driftsbudsjett – budsjettjusteringer	6
4.4 Endringer i vedtatt investeringsbudsjett.....	7
4.5 Finansielle måltall.....	7
4.6 Årsregnskap	8
4.6.1 Strykninger i drifts- og investeringsregnskapet ved merforbruk/udekket.....	8
4.6.2 Finansiering av investeringsregnskapet	10
4.6.3 Avsetning til, og bruk av, disposisjonsfond	11
4.6.4 Avsetning til, og bruk av, ubundne investeringsfond.....	11
5. Attestasjon og anvisning	12
5.1 Delegering av myndighet	12
5.2 Brudd på attestasjons- og anvisningsreglementet	12
5.3 Rutiner og skjemaer	12
5.4 Attestasjon.....	12
5.5 Anvisning.....	13
6. Andre temaer.....	13
6.1 Fullmakt til å ta opp kreditt	13
6.2 Fakturaadresse.....	13
6.3 Startlån/utlån	14
6.4 Forskuttering av spillemidler og kommunal lånegaranti til lag og foreninger (sak 23/23525) 14	
6.4.1 Kommunal lånegaranti.....	14
6.4.2 Forskuttering av spillemidler.....	15

1. Formål, virkeområde og endring

Formålet med økonomireglementet er å beskrive kommunens overordnede økonomibestemmelser og fullmakter, samt bidra til en forsvarlig økonomistyring.

Økonomireglementet skal bidra til å:

- Sikre en effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning i Fredrikstad kommune.
- Sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og gi de folkevalgte et godt beslutningsgrunnlag.
- Legge til rette for en best mulig utnyttelse av kommunens ressurser, i samsvar med bystyrets beslutninger.
- Redusere risikoen for avvik fra fastsatte mål på økonomiområdet.
- Sikre at kommunen følger kommuneloven, forskrifter og andre økonomibestemmelser.
- Klargjøre ansvar og myndighet som henholdsvis de politiske utvalgene og kommunedirektøren har for kommunens økonomi.

Reglementet gjelder for alle politikere og ansatte i Fredrikstad kommune, og andre som opptrer på vegne av kommunen.

Kommuneloven § 14-2 redegjør for bystyrets plikter. I henhold til loven skal alle kommuner haregler for økonomiforvaltningen (økonomireglement), jf. §14-2 d. Kommuneloven setter ikke nærmere krav til økonomireglementets innhold eller form.

I tillegg til økonomireglementet, har Fredrikstad kommune følgende økonomirelaterte reglementer vedtatt av bystyret:

- Reglement for delegering, innstilling og folkevalgte organer (BST 202/2024, 24.10.2024)
- Kommunedirektørens delegeringsreglement (med virkning fra 01.11.2024)
- Finans- og gjeldsreglementet (BST 249/2024, 12.12.2024)
- Anskaffelsesreglementet

I økonomireglementet er det innarbeidet henvisninger til de øvrige reglementene.

Økonomireglementet omfatter bestemmelser for tildeling av myndighet i økonomiprosessene, fra oppstilling av årsbudsjettet til godkjenning av fakturaer i regnskapssystemet.

Utgangspunktet for reglementet er rammer og retningslinjer som følger av kommuneloven med tilhørende forskrifter:

- Lov 22.06.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Forskrift 07.06.2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.
- Forskrift 18.11.2019 nr. 1520 om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift 18.10.2019 nr. 1412 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner mv. (KOSTRA-forskriften)
- Forskrift 11.12.2019 nr. 1731 om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)

I tillegg til nevnte sentrale lover og forskrifter kommer også kommunes egne retningslinjer og reglementer. Videre vises det til GKRS – Foreningen for god kommunal regnskapsskikk, som har en sentral rolle i forhold til budsjett- og regnskapsprinsipper.

Økonomireglementet endres av bystyret ved behov.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre endringer i økonomireglementet som følge av endringer i lov og forskrifter av teknisk art.

Budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk og forsvarlig praksis blir fulgt, herunder internkontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske prinsipper.

2. Delegering

Reglement for delegering, innstilling og folkevalgte organer

Reglementet er bygd opp slik at oppgaver og myndighet delegeres i linja – fra bystyret til formannskapet, eller til ordfører og/eller andre politiske utvalg valgt av bystyret.

Konkretiseringer av oppgaver og myndighet vil derfor som hovedregel først framkomme i enden av delegeringslenken. Delegeringslenken går bare unntaksvis utenom formannskapet.

Hvert ledd i delegeringslenken har ansvar for å kontrollere at underordnede ledd utøver sin myndighet i henhold til gjeldende lover og forskrifter, og i samsvar med vedtatte planer, budsjetter og retningslinjer utarbeidet av overordnet myndighetsorgan. Hvem som er ankeinstans følger av delegeringslenken.

Reglementet omfatter alle fullmakter til:

- politiske utvalg valgt av bystyret
- ordfører
- kommunedirektør

Kommunedirektørens delegeringsreglement

Kommunedirektøren er gitt fullmakt til å videredelegere avgjørelsesmyndighet i saker som kommunedirektøren er gitt myndighet til å fatte vedtak i.

3. Økonomiarbeidets årshjul

3.1 Planprosesser

Bystyret skal innen medio desember hvert år vedta økonomiplan for kommende fireårsperiode, i tillegg til årsbudsjett for det første året i planperioden.

Økonomiplan og årsbudsjett vedtas med utgangspunkt i innstilling fra formannskapet. Formannskapets innstilling skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før behandlingen i bystyret.

I andre halvdel av oktober legger kommunedirektøren fram forslag til helhetlig økonomiplan og årsbudsjett til politisk behandling. Fram til formannskapsmøtet med budsjettinnstilling utarbeider kommunedirektøren avklaringer, korrigeringer og svar på spørsmål, som inngår som en del av det formelle budsjettforslaget. Kommunen bruker styringssystemet Framsikt, som innebærer at dokumentene utarbeides digitalt.

3.2 Rapporteringsprosesser

Bystyret behandler i utgangspunktet tre økonomirapporter gjennom året:

- Årsrapport fra året x-1 (x = inneværende år), innen utløpet av juni.
- 1. tertialrapport/justert budsjett for inneværende år, i juni.
- 2. tertialrapport/justert budsjett for inneværende år, i oktober.

Ved behov behandler bystyret løpende økonomisaker, i henhold til myndighetsområdet.

Økonomidelen av rapportene er delt i tre deler:

- Rapportering på driftsbudsjett
- Rapportering på investeringsbudsjett
- Rapportering på rammebetingelser og finansområdet

Formannskapet behandler statusrapporter med hovedfokus på driftsøkonomi, sykefravær og finans. I tillegg til tertialrapporter (april og august) og årsrapport, legges det fram forenklete skriftlige statusrapporter for regnskapsmånedene februar, mars, mai, september, oktober og november.

4. Reglement for økonomiplan/budsjett og årsregnskap

4.1 Innledning og bakgrunn

Bystyret vedtar selv økonomiplan og årsbudsjett, som skal utarbeides i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven med tilhørende forskrifter.

Kommuneloven har krav om at økonomiplan skal vise bystyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen bygger på. Økonomiplanen skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser.

4.2 Økonomiplan og budsjett

Økonomiplan og budsjett deles inn i en driftsdel og en investeringsdel.

Skillet mellom drifts- og investeringstiltak er definert gjennom kommuneloven med forskrifter og god kommunal regnskapsstandard. En investering må ha en økonomisk levetid på minst 3 år og en verdi på minimum 100 000 kroner.

Utgifter som påløper ved blant annet prosjektering og forundersøkelser til en konkret investering, kan klassifiseres som investeringsutgift fra og med det året det foreligger vedtak om at investeringen skal gjennomføres. Dette innebærer også at finansieringen må tas med i økonomiplan/årsbudsjett med finansiering.

Utgifter til tidligfase-utredninger og liknende, før det foreligger en konkret investeringsbeslutning, er driftsutgifter som skal finansieres over driftsbudsjettet.

Driftsbudsjett

Bystyret skal vedta budsjett for frie inntekter, finansposter og netto driftsrammer til kommuneområder, med følgende inndeling:

- Kommuneområde helse
- Kommuneområde oppvelst
- Kommuneområde teknisk
- Kommuneområde samfunn
- Kommuneområde byutvikling
- Kommuneområde økonomi
- Kommuneområde organisasjon
- Diverse kommuneovergripende budsjettposter (felles ansvar)
- Fredrikstad kirkelige fellesråd

Bystyrets vedtatte rammebevilgning for hvert kommuneområde er en nettobevilgning (differansen mellom brutto driftsutgifter og brutto driftsinntekter).

Bystyret vedtar gebyrer, egenbetalinger og andre brukerbetalinger for det enkelte år. Dette framkommer som en del av økonomiplandokumentet i Framsikt og på kommunens nettside med detaljert oversikt over alle priser.

Formannskapet har myndighet til å godkjenne investeringer på mellom 1,0 og 2,0 millioner kroner, som finansieres innenfor vedtatte driftsrammer på de enkelte kommuneområdene.

Hvert hovedutvalg har myndighet til å godkjenne investeringer på mellom 0,5 og 1 millioner kroner for eget område som finansieres innen for driftsbudsjettet. Formannskapet har tilsvarende fullmakt for sentrale staber.

Kommunedirektøren har fullmakt til å disponere budsjettet innenfor de rammene som bystyret har fastsatt for de enkelte kommuneområdene og overføre driftsmidler til finansiering av investeringer på inntil 0,5 millioner kroner, inkludert merverdiavgiftskompensasjon.

Saker som omfatter vesentlige endringer eller nedleggelse av en tjeneste skal behandles av hovedutvalgene, formannskapet eller bystyret, utfra hvor saken hører hjemme.

Investeringsbudsjett

Bystyret vedtar bevilgningsoversikt investering i samsvar med budsjett- og regnskapsforskriften med finansiering, og hvor investeringsutgiftene fordeles på tjenesteområder. Bystyrets vedtatte investeringsbudsjett er å anse som en bruttobevilgning.

Formannskapet har gjennom delegert myndighet fullmakt til å foreta nødvendige justeringer i investeringsbudsjettet til det enkelte tjenesteområdet, innenfor de vedtatte formålene med investeringene og innenfor de vedtatte investeringsrammene for det enkelte tjenesteområdet.

Investeringer som ikke avsluttes i det enkelte år skal som hovedregel rebudsjetteres (tas ut av årets budsjett og innarbeides i neste års budsjett). Investeringer som ikke har startet opp, skal vurderes på nytt i forhold til om de skal rebudsjetteres eller utgå.

Innsparinger på investeringsanlegg

Dersom det foreligger innsparinger kan denne foreslås overført til andre investeringsanlegg ved avslutning av investeringen. Dette skal vedtas av bystyret.

Merforbruk på investeringsanlegg

Ved merforbruk på investeringsanlegg er kommunedirektøren ansvarlig for å fremme sak til bystyret om tilleggsbevilgning med finansiering, alternativt foreslå tiltak for å redusere merforbruket.

4.3 Endringer i vedtatt driftsbudsjett – budsjettjusteringer

Budsjettet skal vise den planlagte tjenesteproduksjonen uttrykt i kronebeløp, og justert budsjett skal fange opp endringer når de vedtas, slik at budsjettet viser kommunens planlagte driftsnivå. Det skal alltid angis dekning for budsjettjusteringer.

Regnskapsmessige tilpassinger av budsjettet skal ikke forekomme.

Hovedjobben med periodisering skal foretas ved registrering av årsbudsjettet, og ikke ved å foreta endringer løpende gjennom året.

Bystyrets beslutninger om rammebevilgninger fordelt per kommuneområde kan bare endres av bystyret. Budsjettendringer skal foretas når det foreligger et politisk vedtak.

Kommunedirektøren har fullmakt til budsjettfordelinger og -justeringer innenfor kommuneområdenes tildelte rammer. Dette følger av Reglement for delegering, innstilling og folkevalgte organer» vedtatt av bystyret-sak 167/23 (19/10-23)

Budsjettjusteringer skal fortrinnsvis skje i forbindelse med tertialrapporter/justert budsjett.

Budsjettjusteringer skal foretas ved:

- bystyrevedtak om disponering av merinntekter/ reduserte inntekter på inntekts- og formuesskatt, rammetilskudd og generelle tilskudd, eiendomsskatt og endringer i egenbetalinger og gebyrer
- flytting av oppgaver mellom de ulike organisasjonsområdene
- prosjekter i løpet av året som følge av øremerkede tilskudd og andre tilskudd
- behov for positive eller negative korreksjoner i tjenestetilbudet
- andre justeringer som medfører endring i aktivitetsnivået

Budsjettendringer knyttet til kommunens planforutsetninger, som berører en eller flere kommuneområder og som kan medføre endring i aktivitetsnivået, skal vedtas av bystyret. Dette gjelder også for interne justeringer mellom kommuneområdene som medfører endring/flytting av oppgaver, og budsjett som er av prinsipiell karakter.

Kommunedirektøren har fullmakt til å foreta endringer i budsjettet som følge av organisatoriske endringer som medfører flytting av oppgaver og ansvar mellom kommuneområdene. Kommunedirektøren kan i tillegg gjennomføre endringer som ikke er av prinsipiell betydning.

Dersom det i løpet av året skjer endringer i forutsetningene for budsjettet, skal kommunedirektøren, så langt som mulig, og uten at det er i strid med bystyrets mål og resultatkrav, finne økonomisk dekning innenfor samme tjenestoområde.

Dersom de endrede forutsetningene er av en slik karakter at kommunedirektøren ikke kan finne slik dekning, må forslag om inndekning fremmes for bystyret. Dersom nye tiltak fremmes for bystyret utenom den ordinære budsjettbehandlingen, skal tiltaket være forsvarlig utredet, med oversikt over økonomiske konsekvenser og forslag til budsjettdekning. Det skal også redegjøres for eventuelle økonomiske konsekvenser utover inneværende budsjettår.

Bystyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle kommunelovens krav omrealisme og balanse. Årsbudsjettet kan ikke endres etter årsslutt.

4.4 Endringer i vedtatt investeringsbudsjett

Det grunnleggende prinsippet er at investeringsbudsjettet er ettårig. Ubrukte bevilgninger for pågående anlegg, rebudsjetteres (innarbeides i neste års budsjett) gjennom bystyrevedtak. Investeringer som ikke er startet opp, vurderes på nytt.

Endringer i investeringsbudsjettet som medfører endret finansiering eller flytting av investeringsmidler mellom tjenestoområdene, vedtas av bystyret. Budsjettering og oppfølging av avslutning av investeringer følger retningslinjene i *reglement for gjennomføring av egne bygg-og anleggsprosjekter*.

Fullmakter

Sentrale budsjettbevilgninger (utlån, kjøp og salg av aksjer, eiendommer ol.) besluttes av bystyret, hvis det ikke er gitt egen fullmakt.

Kommunedirektøren har fullmakt til å:

- selge boliger som ikke anses egnet for den kommunale boligporteføljen og avsette netto salgsinntekt til investeringsfond for senere finansiering av nye boliger.
- disponere og/eller avsette inntekter fra forsikringsoppgjør og inntekter fra salg av utrangerte biler, maskiner og utstyr til å finansiere investeringer for anskaffelse av biler, maskiner og utstyr til samme formål.
- avslutte investeringsanleggene knyttet til bolig- og næringstomter (festetomter) i årsavslutningen

Merinntekter på et objekt

Dersom en investering mottar betydelige inntekter utover budsjett, skal disponering av merinntekten vedtas av bystyret. Størrelsen på en merinntekt blir en skjønnsmessig vurdering. Kommunedirektøren gjør denne vurderingen. Merinntekter rapporteres gjennomvanlige prosesser og i regnskapsavslutning av anleggene/investeringsregnskapet.

4.5 Finansielle måltall

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. For å kunne si noe om dette er kommunene pålagt å utarbeide finansielle måltall. Finansielle måltall kan gi et bedre grunnlag for beslutninger i

økonomiplan- og budsjettprosessen, og bedre grunnlag for åpenhet og vurderinger av den økonomiske utviklingen i årsberetningen.

De finansielle måltallene må fastsettes av den enkelte kommune, ut fra kommunens økonomiske situasjon.

Det er ikke gitt bindende regler for valg av måltall og hvilket nivå måtallene bør ligge på. Kommunene må selv ta eierskap til utarbeidelsen av, og bruk av, finansielle måltall som styringsverktøy.

Bystyret har vedtatt følgende måltall for økonomistyringen (BST 166/2024, 12.09.2024):

1. Finansielle handlingsregler (måltall) fastsettes i henhold til netto driftsresultat, disposisjonsfond.
2. Handlingsregel med måltall for netto driftsresultat:
 - Kommunen skal langsiktig budsjettere med et netto driftsresultat på 1,75 prosent.
 - For den kommende økonomiplanperioden 2025-2028 vil dette måltallet måtte nås gradvis for å sikre tilstrekkelig kvalitet i lovpålagte tjenester.
3. Handlingsregel med måltall for disposisjonsfond:
 - Sum disposisjonsfond skal over tid ligge på minimum 5 prosent av brutto inntekter, dog ikke lavere enn 450 millioner kroner.

4.6 Årsregnskap

4.6.1 Strykninger i drifts- og investeringsregnskapet ved merforbruk/udekket

Ved regnskapsavslutningen skal det gjennomføres strykninger i driftsregnskapet, dersom etforeløpig regnskap viser merforbruk. Tilsvarende skal det gjennomføres strykninger av disposisjoner i investeringsregnskapet, dersom det foreløpige regnskapet viser udekket. Disse forskriftsbaserte reglene vil overstyre budsjettvedtak for de postene som berøres.

Foreløpig regnskap er regnskapet slik kommunedirektøren legger det fram, før bystyret gjøres sitt endelige vedtak.

Merforbruk i driftsregnskapet

Strykingsreglene er inntatt i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. i kapittel 4. Av disse bestemmelsene følger at merforbruket skal reduseres så mye som mulig ved å:

- a) Stryke overføring til investeringsregnskapet
- b) Stryke avsetning til disposisjonsfond
- c) Stryke inndekning av tidligere års merforbruk.

Hvis regnskapet fortsatt viser et merforbruk etter strykningene ovenfor skal merforbruket reduseres ytterligere ved bruk av disposisjonsfond, så lenge det er tilgjengelige midler på fond, med noen unntak nevnt i forskriften. Dette gjelder både fritt disposisjonsfond og avsatte disposisjonsfond til diverse formål som er frie i henhold til forskriftene. Overføring til investering som er vedtatt av underordnet organ, er ikke unntatt fra strykninger.

Forskriften inneholder noen regler om i hvilken rekkefølge strykninger skal foretas, men disse er ikke uttømmende og reguleres gjennom økonomireglementet med fullmakt til kommunedirektøren.

Så lenge merforbruket er så stort at alle disposisjonene må strykes, er dette en ren teknisk operasjon. Derfor gjøres dette i forbindelse med regnskapsavslutningen, med hjemmel i budsjett- og regnskapsforskriften (forskriften krever at disposisjoner revurderes).

Dersom strykningene innebærer at bare overføringen til investeringsregnskapet blir strøket (helt eller delvis), er også dette en ren teknisk operasjon.

Dersom strykningen delvis berører overføring til investeringsregnskapet vedtatt av underordnet organ, kan det bli en vurdering av hvilke overføringer som skal gjennomføres, og hvilke som ikke skal gjennomføres. Dette gjelder også i forhold til delvise strykninger av avsetninger til disposisjonsfond.

For å kunne gjennomføre regnskapsavslutningen innenfor gjeldende tidsfrister, er det hensiktsmessig at kommunedirektøren får fullmakt til selv å avgjøre rekkefølgen av delvise strykninger innenfor bestemmelsene i kapittel 4 i forskriften, for å avslutte regnskapet i formell balanse. Bystyret tar stilling til disse disposisjonene når regnskapet formelt vedtas.

Mindreforbruk i driftsregnskapet

Av forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. i kapittel 4, framgår det at hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk så skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et mindreforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk. Et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk skal avsettes til disposisjonsfond.

Fullmakt

Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å avgjøre rekkefølgen av strykninger ved et merforbruk, innenfor bestemmelsene i kapittel 4 i forskriften. Ved mindreforbruk delegeres kommunedirektøren fullmakt til å velge rekkefølge på strykning av bruk av disposisjonsfond.

Udekket i investeringsregnskapet (merforbruk)

Strykningsreglene er inntatt i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. i kapittel 4. Av disse bestemmelsene følger at merforbruket skal reduseres så mye som mulig ved å stryke avsetninger til ubundet investeringsfond (om nødvendig ned til 0). Avsetninger som er vedtatt av underordnet organ, er ikke unntatt fra strykninger.

Hvis regnskapet fortsatt viser et udekket beløp etter strykningene, skal det udekkede beløpet føres opp til dekning på investeringsbudsjettet i det året som regnskapet legges fram.

Udisponert i investeringsregnskapet (innsparing)

Ved udisponert, legges investeringsregnskapet fram med et positivt resultat. For å legge fram investeringsregnskapet i balanse må det foretas strykninger i forhold til finansiering. Strykningene i investeringsregnskapet er av teknisk karakter, siden det ikke påvirker prioritering mellom tjenesteområder. Det må vurderes om det skal reduseres bruk av egenkapital eller bruk av lån.

Fullmakt

Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å avgjøre rekkefølgen av strykninger på avsetninger til ubundet investeringsfond ved udekket i investeringsregnskapet. Ved udisponert delegeres kommunedirektøren fullmakt til å velge om det skal reduseres bruk av egenkapital eller bruk av lån. Bystyret tar stilling til dette når regnskapet formelt vedtas.

4.6.2 Finansiering av investeringsregnskapet

Med unntak av øremerkede midler, er alle midler i investeringsregnskapet frie midler til felles finansiering. Frie midler skal ikke knyttes til enkeltprosjekter ved regnskapsavslutningen, selvom bestemte inntekter i årsbudsjettet på en annen måte kan være henført til enkeltprosjekter.

Øremerkede midler er midler som er reservert til særskilte formål i henhold til lov, forskrift eller avtale med giver. Ubrukte øremerkede midler inngår ikke i de felles frie midlene, men må avsettes til bundet investeringsfond.

Ubrukte øremerkede lån merkes særskilt på memoriakonto for ubrukte lånemidler.

Finansieringen av investeringsregnskapet skal i utgangspunktet følge budsjettet. Så lenge investeringsregnskapet har behov for det, skal disse postene inntektsføres i henhold til budsjett, men bare opp til det nivået regnskapet har behov for. Dette gjelder selv om finansieringen har vært knyttet til et bestemt investeringsprosjekt, som har innsparinger ellersom likevel ikke har utgifter i år.

Dersom regnskapet fremdeles har behov for økt finansiering, må avsetning til ubundet investeringsfond reduseres.

Investeringsregnskapet har følgende finansieringskilder:

- Kompensasjon for merverdiavgift knyttet til investeringer i varige driftsmidler
- Tilskudd fra andre som er forbeholdt investeringer
- Inntekter fra salg av varige driftsmidler
- Inntekter fra salg av finansielle anleggsmidler, med unntak av den inntektsandelen som etter forskriften § 2-9 skal føres i drift
- Inntekter fra utdeling fra selskaper, jf. forskriften § 2-8 andre ledd
- Mottatt avdrag på utlån av egne midler
- Bruk av lån, jf. forskriften § 2-6

Årets investeringsinntekter, tilskudd og salg av anleggsmidler m.m., skal inntektsføres uavhengig av utgiftsbehovet i investeringsregnskapet. Det er anordningsprinsippet som er styrende for inntektsføring av slike inntekter.

Merverdiavgiftskompensasjon er en felles finansiering, og skal budsjetteres som en del av finansieringen. Kompensasjonen skal ikke komme som et tillegg for å øke rammen for investeringen gjennom budsjettendringer. I bevilgningene vedtatt i økonomiplan og budsjett er merverdiavgiftskompensasjonsutgiften en del av utgiftsrammen. Dersom et investeringsanlegg viser seg å gi merverdiavgiftskompensasjon i ettertid skal dette budsjettjusteres ved at annen utgiftsart reduseres slik at utgiftsrammen ikke endres. Tilsvarende korrigering må gjøres for finansieringen av investeringsregnskapet.

Unntaket er investeringer gjennom året, hvor det mottas tilskudd fra eksterne. Disse er i hovedsak gitt under forutsetning av at kommunen mottar merverdiavgiftskompensasjon der hvor retten til det foreligger. Her kommer merverdiavgiftskompensasjonen i tillegg til tilskuddsbeløpet.

Tilsvarende gjelder for bystyrets bevilgninger hvor investeringen finansieres av bruk av fond. Da kommer merverdiavgiftskompensasjonen i tillegg til fondsmidlene.

Bruk av bundet fond er bruk av midler reservert for særskilte formål og må knyttes til enkeltprosjekt. Bundne midler skal brukes til sitt øremerkede formål, uavhengig av budsjettet for bruk av fond.

Fullmakt

Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å finansiere investeringene etter kapittel 5 i forskriften, og fullmakt til selv å bestemme rekkefølgen mellom finansieringskildene fra post 7 til og med post 13 i forskriften § 5-5, 1. ledd.

4.6.3 Avsetning til, og bruk av, disposisjonsfond

Bystyret skal selv vedta all avsetning til, og bruk av, disposisjonsfond. Unntakene er:

- ved årsavslutningen av regnskapet, hvor kommunedirektøren foretar de nødvendige årsoppgjørdisposisjoner og strykninger etter forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. i kapittel 4
- der bystyret, gjennom konkrete vedtak, har delegert myndighet til underordnet organ.

Avsetning til, og bruk av, disposisjonsfond i opprinnelig budsjett skal tydelig framkomme som en premiss i det vedtatte dokumentet.

Bruk av tidligere års avsatte disposisjonsfondsmidler må ha nytt vedtak i bystyret i året de skal brukes. Hvis bystyret har gitt fullmakt til underordnet organ, må organet fatte nytt vedtak. For tiden gjelder dette smart- og næringsfondet, lokalsamfunnsfondet og klima- og miljøfondet.

4.6.4 Avsetning til, og bruk av, ubudne investeringsfond

Bystyret skal selv vedta all avsetning til, og bruk av, ubudne investeringsfond. Unntakene er:

- ved årsavslutningen av regnskapet, hvor kommunedirektøren foretar de nødvendige årsoppgjørdisposisjoner og strykninger etter forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. i kapittel 4

Avsetning til, og bruk av, ubundne investeringsfond i opprinnelig budsjett skal tydelig framkomme som en premiss i det vedtatte dokumentet.

Bruk av tidligere års avsatte ubundne fondsmidler må ha nytt vedtak i bystyret i året de skal brukes.

5. Attestasjon og anvisning

5.1 Delegering av myndighet

Kommunedirektøren tildeles attestasjons- og anvisningsmyndighet for Fredrikstad kommune.

Kommunedirektøren kan delegere denne myndigheten videre til direktørene for kommuneområdene. Direktørene delegerer videre i henhold til myndighet i organisasjonen, jamfør delegeringsreglementet.

Direktør for kommuneområde, kommunalsjef og virksomhetsleder kan videredelegere attestasjons- og anvisningsmyndigheten til egne ansatte.

Tilganger til attestasjon og anvisning i fagsystem skal meldes via tilgangsportalen/ tilgangsskjema av leder.

I økonomisystemet foreligger det en ajourført digital oversikt over hvem som har attestasjons- og anvisningsmyndighet, der hvor dette er delegert. Anvisning og attestasjon er alltid gitt for ett eller flere bestemte ansvar. Anvisning og attestasjon skal ikke foretas av samme person på samme transaksjon (faktura/enkelt bilag).

5.2 Brudd på attestasjons- og anvisningsreglementet

Brudd på attestasjons- og anvisningsreglementet vil føre til inndragning av myndigheten for et kortere eller lengre tidsrom, i henhold til kommunedirektørens eller direktør for kommuneområde/sentralstabens eller etatssjefens vurdering.

5.3 Rutiner og skjemaer

Det er utarbeidet egen rutine (for delegering av fullmakt og opphør av fullmakt), som ligger i kommunens kvalitetssystem.

5.4 Attestasjon

Attestasjonsmyndighet gjelder ikke ved attestasjon av egne regninger, eller hvor inhabilitet kan bli gjort gjeldende. I slike tilfeller skal attestasjon foretas av andre med tilsvarende myndighet, eller overordnet attestasjonsmyndighet. Attestering og anvisning skal ikke foretas av samme person.

Kommunale tjenestemenn som, etter forvaltningslovens § 6, er inhabile, skal ikke attestere for hverandre. Attestasjonsberettigede skal ikke kunne attestere fra en post i kommunens regnskap til en konto utenfor kommunens regnskaper som vedkommende disponerer.

Den som attesterer skal påse at:

- Levering er i samsvar med bestilling
- Varemottak/utført tjeneste stemmer med fakturaen, og at varene er levert til riktig adresse
- Pris og betalingsbetingelser er i henhold til innkjøpsavtale, og at utregninger er kontrollert
- Arbeidet er utført og at timetallet er korrekt
- Anvisningsfeltet er utfyllt
- At fakturaen er i overensstemmelse med de krav bokføringsloven/bokføringsforskriften setter med hensyn til det som minimum må framgå av fakturaen
- Varer er inventarført der dette er aktuelt
- Rett merverdiavgiftskode
- Riktige koder for øvrig

5.5 Anvisning

Anvisningsmyndighet gjelder ikke ved anvisning av egne regninger. I slike tilfeller skal anvisningen foretas av overordnet anvisningsmyndighet. Anvisning og attestering skal ikke foretas av samme person.

Kommunale tjenestemenn som, etter forvaltningslovens § 6, er inhabile, skal ikke an vise for hverandre. Anvisningsberettigede skal ikke kunne an vise fra en post i kommunens regnskap til en konto utenfor kommunens regnskaper som vedkommende disponerer.

Den anvisningsberettigede skal ved anvisning påse at:

- disponeringen av budsjettmidler er formelt, reelt og økonomisk i orden
- attestasjon og kontroll er foretatt av de personer som er tillagt denne oppgaven
- anvisningen er datert

Den anvisningsberettigede skal til enhver tid sørge for å ha den nødvendige oversikten over disponeringen av budsjettet, blant annet på grunnlag av regnskaps- og budsjetttrapporter og kontrakter som til enhver tid er tilgjengelig.

Dersom ikke alle betingelsene for anvisning foreligger, skal anvisning nektes.

6. Andre temaer

6.1 Fullmakt til å ta opp kreditt

Det er kun kommunedirektøren, eller den som delegeres fullmakt, som kan ta opp kreditt og inngå kredittavtaler på vegne av Fredrikstad kommune.

6.2 Fakturaadresse

Alle fakturaer som skal registreres i kommunens regnskap skal være adressert til Fredrikstad kommune. Bestilling av kurs og varer/tjenester må gjøres i kommunens navn, og ikke i den enkelte ansattes navn. Dette sikrer at kommunen mottar faktura på EHF-format og får sine merverdiavgiftsinntekter.

6.3 Startlån/utlån

Følgende rutine legges til grunn for bruk av ekstraordinære avdrag:

- Ekstraordinære mottatte avdrag avsettes fortløpende på fond i det året de mottas.
- Årets ekstraordinære avdrag benyttes først til å finansiere underdekningen av avdrag på kommunens innlån når disse er høyere enn innbetalte ordinære avdrag. Finansieringen av avdragsutgiftene budsjettjusteres fra mottatte avdrag til bruk av fond (fra årets avsetning).
- Året etter de er mottatt, benyttes de til direkte nedbetaling av kommunens innlån.
- Dersom det et år oppstår en situasjon hvor ekstraordinære mottatte avdrag ikke er tilstrekkelig til å finansiere underdekningen, må den resterende underdekningen finansieres av fondet, før fondet benyttes til direkte nedbetaling av innlån.
- Behovet for bruk av midlene til reutlån vurderes fortløpende.

6.4 Forskuttering av spillemidler og kommunal lånegaranti til lag og foreninger (sak 23/23525)

6.4.1 Kommunal lånegaranti

Søknader om kommunal lånegaranti vurderes i henhold til kommunelovens krav om garantistillelser (§ 14-19) og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner.

Følgende prinsipper gjelder for kommunal lånegaranti i Fredrikstad:

1. Målgruppe og avgrensning

Fredrikstad kommune kan gi kommunale lånegarantier for å finansiere investeringer som skjer i regi av ikke-kommersielle organisasjoner/lag/foreninger. Det kan ikke stilles garanti for andres næringsvirksomhet.

Kommunale lånegarantier skal fortrinnsvis gis til lag og foreninger som tilrettelegger for virksomhet for barn og unge.

2. Lånegaranti som simpel kausjon

Kommuneloven § 14-19 åpner for at lånegarantier kan gis enten som simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon. Av risikohensyn vil kommunen kun gi garanti som simpel kausjon.

3. Godkjenning

Garantier under 7 millioner kroner godkjennes av kommunen selv. Garantier over 7 millioner kroner må godkjennes av statsforvalteren.

4. Begrensning

Lånegarantiordningen begrenses til prosjekter hvor søknadsbeløpet er maksimalt 7 millioner kroner.

5. Søknad

Søknadsbrev om kommunal garanti skal inneholde en beskrivelse av hva som skal finansieres.

Søknadsfrist er 1. april.

Ved innsendelse av søknad må følgende dokumentasjon vedlegges:

- Tilbud på finansiering som inneholder lånebeskrivelse med betingelser og avdragsstruktur.
- Styrebeslutningen eller fullmakt gitt fra styret som bekrefter vedtak om søknad.
- Utskrift fra Brønnøysundregisteret.
- Oversikt over vedtekter, daglig leder, styret, adresse og bankforbindelse.
- ste årsberetning og regnskapsoversikt for 2-3 siste år. Kommentarer til balansen, verdier og eiendeler, kortsiktig gjeld, resultat og risiko. Driften kommenteres med fokus på inntekter og risiko.

6.4.2 Forskuttering av spillemidler

1. Målgruppe

Organisasjoner/lag/foreninger som er søknadsberettiget i henhold til spillemiddelordningen, og som er registrert i Fredrikstad, kan søke om forskuttering av spillemidler til idretts-, frilufts- eller nærmiljøanlegg. Kulturorganisasjoner kan søke så fremt de tilfredsstiller kravene i retningslinjene.

2. Avgrensing

Forskutteringsordningen begrenses til prosjekter hvor søknadsbeløp fra spillemidlene er maksimalt 1,5 millioner kroner.

3. Søknad

Forutsetning for forskuttering av spillemidler er at spillemiddelsøknaden er godkjent av fylkeskommunen, men ikke har nådd opp på prioriteringslisten for inneværende år, og at det dermed må søkes på nytt neste år.

Foreningen/laget/organisasjonen forplikter seg til å sende inn søknader til fylkeskommunen årlig, fram til spillemidlene blir innvilget.

Søknadsfrist er 1. august.

4. Forutsetninger

Anleggsarbeidene må være igangsatt etter framlagte planer i spillemiddelsøknaden. Prosjekt som ikke er igangsatt innen søknadsfristen 1. august, kan ikke søke for inneværende år.

5. Utbetaling

Fredrikstad kommune utbetaler inntil 80 prosent av godkjent søknadsbeløp for spillemidler etter byggestart. Fredrikstad kommune utbetaler resterende midler, 20 prosent, når anlegget er ferdigstilt og revisorgodkjent sluttregnskap foreligger, iht. bestemmelsene for spillemidler. I de tilfeller der anlegget blir rimeligere enn budsjettet vil utbetaling bli justert tilsvarende.

Når fylkeskommunen utbetaler spillemidlene, utbetales disse direkte til Fredrikstad kommune, som fører forskuttet beløp tilbake til fondet.

6. Renter

Det legges på en rente på forskutteringen, for at kommunen ikke skal tape renteinntekter. Det er kommunens innskuddsrente som legges til grunn. Det foretas en avregning av renter i desember hvert år.